

EDINOST

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi čepisti naj se pošiljajo uredništvu lista. Neprankirana pisma se ne sprejemajo in roklopi se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Štefan Godina. Lastnik konsenzualni lista „Edinosti“ — Tisk tiskarne „Edinosti“, vpisane zadruge za čimprejnim poročevstvom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave: 11-37.
Naročnina znaša: Za celo leto K 24.—
za pol leta 12.—
za tri mesece 6.—
za nedeljsko izdajo na celo leto 5.30
za pol leta 2.60

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 6 vinarjev, zastarela številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na milimetre v širini ene kolone. Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 10 vin. Osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov mm po 20 vin.

Oglasi v tekstu lista do pet vrst K 20.— vsaka nadaljna vrsta 2.—
Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglase sprejema inšerati oddelček „Edinosti“. Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno na upravi „Edinosti“. — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inšerati oddelček se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštneizdatnični račun št. 841.632.

Pregled najnovejših dogodkov.

Italijanska bojišča. — Na primorski fronti živahnejše delovanje Lahov. V Trstu po letalskih bombah v ponedeljek popoldne 2 osebi ubiti, 5 ranjenih. Na doberdobski planoti, ob goriškem in tolimskem predmostju topovski boji, enako na koroški in tirolski fronti.

V Suganski dolini naši zavzeli laško namaknjeno postojanko.

Ruska bojišča. — Pri dvinskem predmostju ruski napad odbit. Na naši fronti neizpremenjeno.

Zapadno bojišče. — Pri St. Elói, ob labasseškem prekopu in pri Loosu boji z ročnimi granatami. Srditi artiljerijski boji na obeh straneh Moze. Nemški uspeh pri Haudromontu in Thiaumontu. V verdunskih bojih Nemci ujeli doslej 711 častnikov in 38.155 mož. V Woevri je jugovzhodno Verduna do St. Mihiela izredna delavnost francoske artiljerije.

Balkanska bojišča. — Nič bistvenih dogodkov.

Turška bojišča. — V Iraku nič izpremenb. Na kavkaški fronti v Čoroški dolini in na levem krilu krajevni boji. Spopad med poizvedovalnimi oddelki ob suškem prekopu.

Razno. — Dodatek k Sonninovemu govoru.

Naše uradno poročilo.

DUNAJ, 18. (Kor.) Uradno se razglasi: 18. aprila 1916, popoldne.

Rusko in jugovzhodno bojišče. — Neizpremenjeno.

Italijansko bojišče. — Na primorski fronti so Italijani včeraj mestoma razvijali živahnejše delovanje. Nad Trstom ste krožili dve sovražni letali, ki ste z metanjem bomb usmrtili dve civilni osebi in pet ranili. Naša letala so pregonila sovražnika pri Grazežu in ste tamkaj zadeli z bombo italijansko torpedovko. V južnem odseku doberdobske planote in ob goriškem predmostju je prišlo do topovskih bojev. Pri Zagori so naše čete davi zavrnile napad ob znatnih nasprotih izpuhah. Tolimsko predmostje so do noči obstreljevali s topovi. Na koroški in tirolski fronti se je nadaljeval topovski boj z menjajočo se silovitostjo. Najsrdečiji so bili boji na Col di Lana, kjer je sovražni ogenj zvečer narasel do najsrdečjšega obstreljevanja. Po polnoči so Italijani izvršili št. splošen napad, ki smo ga odbili. Pozneje se je posrečilo sovražniku, da je razstrelil zapadno kopo Col di Lana na več mestih in vdril v popolnoma razdejano postojanko. Boj traja dalje. V Suganski dolini, kjer so Italijani v zadnjem času nadlegovali naše predstraže s ponovnimi napadi, smo s protisunkom vrgli sovražnika nazaj iz njegove namaknjene postojanke. Pri tem je pustil 11 častnikov, 600 neranjenih ujetnikov in štiri puške v naših rokah.

Imenovanca: Načelnik generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Italijansko uradno poročilo.

DUNAJ, 18. (Kor.) Iz vojne tiskovnega stana se poroča: Poročilo italijanskega generalnega štaba 15. aprila: V osvojeni postojanki v adamskem odseku so se naše čete polastile druge strojne puške. Tretjo je razdeljal naš topovski ogenj. V funtnem odseku med Judikarijami in Sugansko dolino traja artiljerijski dvoboj. Sovražne granate so povzročile požarje v vasi Prezzo (Chiese). V Suganski dolini so naše čete s sijajno izvedenim napadom vzele postojanke pri St. Oswald, zapadno potoka Lagarže. Tu smo vzele sovražniku 74 ujetnikov, med njimi 3 častnike, 13. t. m. smo postojanko razdelali kljub srditemu ognju sovražne artiljerije. Ob Soči in na kraški planoti slabo artiljerijsko delovanje. V noči na 14. t. m. smo takoj odbili majhen sovražni napad na Javorček. Naš topovski ogenj je razdeljal sovražno utrdbo na vrhu Vrha sv. Mihiela.

Poročilo italijanskega generalnega štaba 16. aprila: Artiljerijsko delovanje in premikanje sovražnih čet v odseku fronte med Lagaržinsko in Sugansko dolino. Manjše sovražne napade proti našim postojankam pri Soglio d'Aspio in Mille Grotte (gorenja Astiška dolina) smo odbili. V Suganski dolini smo prisilili sovražnika, da se je umaknil iz svojih postojank na Monte Carbonile, ki smo jih trajno obstreljevali z zapornim ognjem. V Karnijski artiljerijski dvoboj v frontnem odseku gorenjega Degana do gorenjega Buta. Na Mrzlem vrhu je sovražnik v noči na 15. t. m., postojanke, ki jih je zastojal napadal 13. t. m., obsopal s strojnimi puškami in pehotnim ognjem. Na kraški planoti je naša pehota z drznimi sunki zavzela vzhodno Selo in Tržiča nove namaknjene postojanke, pri čemer je vzele sovražniku kakih 20 ujetnikov ter municijo in zaboje z bombami.

Poklic italijanskih rezervnikov.

RIM, 17. (Kor.) Uradni list objavlja poklicno povelje za rezervnike alincev pr-

ve in druge kategorije letnika 1876., ki so poklicani za 25. t. m., in za rezervnike vseh treh kategorij letnika 1880., ki so poklicani ob krajevno različnih rokih.

Nemško uradno poročilo.

BERLIN, 18. (Kor.) Wolffov uradno poročilo: Veliki glavni stan, 18. aprila 1916. **Zapadno bojišče.** — Naša artiljerija je izdatno obstreljevala angleške postojanke v okoliših St. Elói. Slaboten napad z ročnimi granatami proti eni, po nas zasedeni razstrelbeni rupi smo zavrnili z lahkoto. Na obeh straneh labasseškega prekopa in severovzhodno Loosa so se od časa do časa razvili živahnejši boji z ročnimi granatami. V okoliših Neuville in pri Beuvraignesu smo z uspehom razstrelili več min. V bojnem okrožju na obeh straneh Moze so se vršili zelo srditi artiljerijski boji. Na desni strani reke so nižesaksanske čete iztrgale z naskokom Francozom postojanke ob Kamolomu, 700 metrov južno zaselja Haudromonta, in na robu severozapadno zaselja Thiaumonta. 42 častnikov, med njimi 3 štabni častniki, 1646 mož neranjenih ujetnikov, 50 mož ranjenih je prišlo v naše roke. Njihova imena se pričobijo ravno tako v »Gazette des Ardennes«, kot imena vseh v tej vojni ujetih Francozov, tudi doslej v bojih v okrožju Moze od 21. februarja sem ujetih 711 častnikov in 38.155 mož. Povod za to pripombo je neki poluradni francoski poizkus dvoma o naših navedbah. Sovražnikove napadne poizkuse ob callettskem gozdu in v tem gozdu smo onemogočili že, ko so se šele pripravljali ali pa v prvih zastavitvah. Proti našim postojankam v Woevri ravni ter na gričevju vzhodno Verduna do okoliša St. Mihiela je bila sovražna artiljerija izredno delavna.

Vzhodno bojišče. — Ob dvinskem predmostju so davi pre našimi potojankami južno Garbunovce na ozki fronti zastavljeni ruski napadi razpadli ob velikih sovražnikovih izgubah.

Balkansko bojišče. — Nič bistvenih dogodkov.

Vrhovno armadno vodstvo.

Potopljene ladje.

LONDON, 17. (Reuter.) Norveški parnik »Papeler« (1591 ton) je bil potopljen. Posadka je rešena.

LONDON, 17. (Kor.) Lloydova agencija javlja: Norveški parnik »Glendon« je bil potopljen s topovskim ognjem. Neoboroženi angleški parnik Harrovien je bil potopljen.

PARIZ, 17. (Kor.) »Temps« javlja: Riško ladj »No. 24« iz Trouville je potopil nemški podvodnik s topovskimi streli.

AMSTERDAM, 18. (Kor.) Kapitan parnika »Prinz der Nederlande« poroča, da je njegova ladja v Biskajskem zalivu srečala zapuščen norveški trojarbolnik »Vanadis«.

LONDON, 17. (Kor.) Lloydova agencija javlja: Ruski trojarbolnik »Schwand« je bil torpediran. Posadka je bila rešena.

Nemški premog se zaplenja.

LONDON, 18. (Reuter.) — (Kor.) Zunanji urad javlja: Da ne bo nesporazumljen, želi vlada svareče opozoriti vse nevtralne ladijske lastnike, da je ves premog nemškega izvora, naj se nahaja na nevtralnih ladjah kot tovar ali za kurjavo, enako podvržen zaplemi kot drugo blago, katerega se tiče odredba, izdana 11. marca l. 1915.

Volitve na Francoskem odgojene.

PARIZ, 17. (Kor.) Z zakonom se odgajajo zakonodajne, okrožne in občinske volitve za vso Francosko, Alžir in kolonije.

Francozi kupujejo ladje na Norveškem.

KRISTIANIJA, 17. (Kor.) Francoski konzularni agent v Christiansundu name-rava kupiti francosko brodovje 50 jadrenic. Ladje, ki imajo vse skupaj okoli 160.000 ton, so večinoma trojarbolniki po kakih 3000 ton, deset do petnajst let stare in so last nekega ladijskega lastništva v Nantesu. Kupnina znaša 16 milijonov kron.

S turških bojišč.

CARIGRAD, 17. (Agence Til. Mil.) Glavni stan javlja:

Iraška fronta: Nič izpremenb. **Kavkaška fronta:** V odseku Čoroške doline in na levem krilu krajevni boji. V drugih odsekih nič izpremenb. 14. t. m. je sovražno letalo, ki je prišlo v smeri od Enosa, letelo preko Drinopolja in vrlo tam brez učinka dve bombi. Eden naših poizvedovalnih oddelkov je ob obali suškega prekopa napadel sovražni oddelek in ga prisilil v beg, ko je izgubil pet mož mrtvih.

Amerikansko-mehikanski spor.

LONDON, 17. (Kor.) Iz New Yorka se javlja: Kakor se čuje, je Carlos Carranza, strlični generala Carranze, baje našel mrtvo truplo Ville in je pripeljal v Chihuahua. Vest se ni potrjena.

NEW YORK, 17. (Kor.) Kakor se brzo-javlja iz San Antonio de Texas, izhaja iz uradnega poročila majorja Topkinsa, da je 300 mož Carranzovih čet, podpiranih po paralskem prebivalstvu, napadlo ameri-kanske čete, ki so se ob neprestanih bojih zadnjih straž umaknili iz Parrala v Santa Cruz. Mehikanci so imeli enajst mrtvih. Amerikanske izgube so: major Topkins lahko ranjen, dva moža mrtva, šest ranjenih.

LONDON, 17. (Kor.) »Daily News« doznava iz Washingtona 16. t. m.: Pol-uradno se poroča, da je Wilson pripra-vljen, ugodi Carranzovi želji, da se ameri-kanske čete umaknejo tako daleč, da se zmanjša bojišče, in objubiti, da se v do-glednem času popolnoma umaknejo iz Me-hike. Če general Perching nima po-sebne sreče, se mu ne posreči prijeti Ville. Ne da se reči, ali se da izvesti predsedni-kov namen, da bi ugodi Carranzovi želji, dokler ostane čete v Mehiki, ker je ve-dno nevarnost spopada, ki bi imel za po-sledico usodno vojno. Sedaj grozi Carran-zi revolucija, kateri stoji na čelu Felix Diaz, ki se nahaja neke ob vzhodni obali.

AMSTERDAM, 18. (Kor.) »Times« javlja iz Washingtona: Merodajne osebe v Ameriki izjavljajo, da se čete Zedinje-nih držav umaknejo takoj, če bi se potrdi-la vest o Vilovi smrti. So različna zna-menja, da vstasko gibanje s Felikom Dia-zem na čelu zavzame resen značaj. Ka-kor se čuje, podpirajo Diaz Carranza in konservativci.

Amerikanska nota Nemčiji.

WASHINGTON, 17. (Reuter.) — (Kor.) Predsednik Wilson je dogotovil noto Nemčiji.

Dodatek k Sonninovemu govoru.

CURI, 17. (Kor.) Iz dopolnjujočih po-ročil o govoru italijanskega ministra zunanjih stvari, Sonnina, v zbornici, bi bilo poudarjati še naslednja izvajanja: Glede ravnanja z italijanskimi vojnimi ujetniki v Avstro-Ogrski so pokazala ogledavanja s strani veleposlanika Zedinjenih držav na Dunaju in Rdečega križa, da so zlo-stavljanja izključena in zdravstvene raz-me-re v splošnem dobre. Ujetniki se za-posujejo pri delih, za katera so sposobni. Gotovo morajo razmere v Avstro-Ogrski tudi vplivati na življenske razmere nje-nih ujetnikov. Napram želji direktne ude-ležbe italijanskega parlamenta v zunanji politiki in pri vplivni kontroli te politike mora pripominjati vlada, da običajno ob-javlja vse listine, ki dovoljujejo presojo njene politike in mednarodnega položaja, in si sama pridržuje presojo, ali so pri-merna nadaljna objavljanja, posebno ker je treba poudariti, da je najskrbnejši pri-slušovalec vsake italijanske razprave vedno sovražnik, in ker bi vsi ukrepi, ki izdajajo diplomatsko tajnost, spravljali vlado pri pogajanjih z drugimi državami v inferiorni položaj. Obdolžitve italijan-skih uradnikov, da bi bili kršili tajnost diplomatskih pogajanj, so neutemeljene. Tudi tozadevna trditve avstro-ogrsk-e rdeče knjige je popolnoma kriva, in za-stopnik Avstro-Ogrske je bil gotovo v zmoti, ko je verjel nekaterim zaupnim sporočilom.

LUGANO, 17. (Kor.) Izvemšči Sonni-nove liste, ki označuje vse, kar je in česar ni povedal ministru zunanjih stvari, za modro in neprekosljivo ter govore, kako krasno presega Sonninov govor cenó ba-havost v govoru nemškega državnega kancelarja, se strinjajo italijanski listi v tem, da Sonnino ni povedal nič posebnega. »Idea Nazionale« imenuje govor suhoparno, kronološko sestavo že ponovno izdanih vojaških in diplomatskih sporočil in pogreša popolnoma potrebni jasni in odločni izraz volje za obrambo osnovnih pravic Italije v vojni in zavezj. Govor da vsebuje poklone na vse strani, celo na-pram Grški, a nikakih primernih besedi proti srbskemu prestolonasledniku Alek-sandru in Pašiču, ki s svojo indolentno megalomanijo omamljata Evropo. Če bi bila Italija kedaj opeharjena za sadove svojega tragičnega podjetja, bi neiz-prosno zahtevala računa od vlade, ki bi tudi samo z opustnimi grehi dovedla stvar tako daleč. »Secolo«, »Messaggero« in »Popolo Romano« se poizkušajo z velikanskimi komentarji k Sonninovim besedam o Verdunu in Belgiji tolažiti, da Sonnino, ki je, kakor pravijo, ostal shematično brezbarven, suhoparen in hladen, ni zadovoljil njihovih pričakovanj. Nj-hovo najprijaznejše priznanje je v tem, da pravijo, da Sonnino volučnemu sovražniku ni podal nikakršnih novih vesti. Rimski dopisniki »Stampe« in »Corriera della Sera« poudarjajo, da je zbornica z glasovanjem imela namen, da okrepi vla-do napram zaveznikom, ko je končno kre-nila na ono pot, ki naj bi skupno z zavez-niki vodila do cilja. Sonnino da ni odgo-varjal na postavljena mu vprašanja in da očitno ni pojasnil pogreškov in vrzeli v militarni in politični akciji. Očividno da pričrjena novo delovanje ob strani zavez-nikov v svrhu odprave obstoječih nedo-statkov.

Romunska zbornica.

BUKAREŠT, 17. (Kor.) Po prečitaniu kraljevega dekreta, s katerim se je skle-nila odgoditev parlamenta, je imel Brati-anu v zbornici in senatu govor, v katerem je poudarjal težke čase, v katerih živi Romunska. Težave so i na zunaj i na znotraj in zahtevajo neprestano skupno delovanje vseh strank z vlado, ki črpa svojo moč iz zaupanja v bodočnost na-roda in od tod, da ni osamljena, temveč da predstavlja voljo in energijo naroda. Ni dobro, če se v takem času pojavlja malo-marnost, nasprotno pa hujskanje tvori pravcat zločin, ki je namenjen na osla-bitev skupne moči. V tem smislu ne sme opozicija celo na sovražni način prezirati vseh namenov, ki jih ima vlada, da pre-maga različne težave.

Duma in državni svet odgodena.

PETROGRAD, 17. (Kor.) S carskim odlokom sta bila duma in državni svet odgodena do 29. majnika.

Imenovanja v ruski vojaški službi.

PETROGRAD, 18. (Kor.) Načelnik vo-jnega oskrbnitstva za armade na severni fronti, general Frolov, in senator tajni svetnik Garin, sta bila imenovana za državna tajnika v vojnem ministrstvu.

Oprostitve črnovojniških podvržencev letnika 1898. črnovojniške službe z orožjem.

DUNAJ, 18. (Kor.) Ministrstvo za de-želno brambo javlja, da se morejo vo-jajske oblasti na morebitne prošnje za o-prostitve pri pregledovanju za črnovojniško službo z orožjem za sposobne spo-znavati črnovojniških obvezancev letnika 1898, ozirati edino le v posebnih izjem-nih slučajih. Take prošnje bi se morale najdalje osem dni po izvršenem pregle-dovanju, oziroma po tej razglasitvi vložiti pri pristojni oblasti.

Ministrske konference v Budimpešti.

BUDIMPEŠTA, 18. (Kor.) Posvetova-nja avstrijskih in ogrskih ministrov ter strokovnih referentov se bodo nadaljevala danes popoldne in popoldne. O pred-metih strokovne naravi se vrše pod pred-sedstvom dotičnih resortnih ministrov posebne konference.

Baron Burian v avdijenci pri cesarju.

DUNAJ, 18. (Kor.) »Fremdenblatt« javlja: Cesar je sprejel včeraj ministra zunanjih stvari, barona Buriana, v poldru-gourni avdijenci.

Vojno posojilo.

DUNAJ, 18. (Kor.) Knez Ferdinand Zdenko Lobkovic je podpisal 1 milijon, premonstranski samostan Tepel 1 mi-lion, Friderik Kubinzky 1 milijon, tovar-na Bärndorf Artur Krupp 4 milijone, tovarna lokomotiv v Dun. Novem mestu 1.5 milijona, c. kr. avstr. vojaški vdovski in sirotinski pomožni sklad skupne obo-rožene sile pol milijona, tovarna usnja Flesch-Görlach Horitz 2 milijona, varu-štvo otrok pok. nadvojvode Franca Fer-dinanda znaten znesek.

Grozodejstvo zblaznelega vojaka.

DUNAJ, 18. (Kor.) »Korrespondenz Wilhelm« javlja: Včeraj zjutraj je pri nadomestnem bataljonu domobranskega pešpolka št. 1. uvrščeni pešec Leopold Fichtner nenadoma zblaznel in je streljal najprej z brovningovo pištolo, pozneje pa z repetirno puško na častnike in moštvo, ki so ga hoteli ukrotiti in mu poizkušali izviti orožje. Končno se je posrečilo bla-znika zvezati in ga izročiti garnizijski bol-nišnici št. 1. Žal pa je njegova blaznost zahtevala kot žrtev šest mrtvih, pet pa deloma težko, deloma lahko ranjenih, ki so pripadali nadomestnemu bataljonu do-mobranskega pešpolka št. 1. Neki gasilec mestne požarne brambe okraja Mariahilf, ki je tudi prihitel na pomoč, je bil tudi težko ranjen. Za prvo pomoč je bila poklicana tudi prostovoljna rešilna družba, ki se je takoj zavzela za nesrečnika.

Zamenjava vojnih ujetnikov.

SASSNITZ, 17. (Kor.) Proti 2 pop. je dospel semkaj iz Rusije prispel transport zamenjanih ujetnikov, obstoje iz 58 Nem-cev ter kakih 150 Avstrijev in Ogrov.

Položaj.

18. aprila.

Dne 16. t. m. je imela torej italijanska komora enega svojih »velikih dnevo«. In ob takih dnevih se zna ta parlament inšeritaci v vsej svoji — teatralnosti. Temu narodu je že v krvi, da je povsod teatralčen: v gledališču, na ulici, v socialnem življenju in v politični areni. Tako je bila tudi dne 16. t. m. v seji italijanske komore režijska izborna. Vse se je vršilo kakor da jih imata Sandra in Sonnino na niti: prišla je poplava bobnečih fraz, ob izključanju vsake opozicije med govorom ministra, velikanski vtis na vso zbornico, izpričevalo iz ust poslanca Cappa o »dostojnosti ministra Sonnina in neoporečnosti njegovega življenja, zatrdila neomajne vere v zmago Italije, objem med Salandro in Sonninom pred

vso zbornico, in slednjič sprejem po Son-ninu priporočenega dnevnega reda z o-gromno večino 352 glasov proti 36! Slo je kakor po loju! Režiji in akterjem vsa čast!

Drugo vprašanje je, ali bo velika evropska javnost tudi tako zadovoljna s predstavo in z glavnim akterjem — Sonninom — Še posebej?!

G. minister za vnanje stvari Sonnino je imel že napovedani in nestrno pričakovani veliki govor o položaju na političnem pozorišču, o razmerah v četvero-sporazumu, o vlogi, ki jo ima Italija, v tej skupini evropskih sil, o nje zahtevah in nje nadah — pri čemer je seveda govor-nik kar antecipiral zmago četverospora-zuma, ali vendar tako previdno, da je de-jal, da bo treba prestati še mnogo težkih izkušenj.

Posebno tople akcente je govornik ubi-ral o Srbiji, o nje vojski in o vseh dobro-tah, ki da jih je Italija izkazala tej posled-nji. Globoko se je poklonil pred srbskim prestolonaslednikom in »glavarjem« srbske vlade Pašičem. Ali vse to laskanje in poklanjanje izginja pred dejstvom, da se je gospod Sonnino izognil vprašanju navskrižja med srbskimi in italijanskimi aspiracijami na istej vzhodni obali Adrije! In da to navskrižje res obsoji, je potrdil na ves glas nacionalistični poslanec Fos-cari, ki je slovesno oporekal vsaki srbski aspiraciji ob Adriji, zahtevaje izključ-no italijansko gospodstvo. Do Dalmacije ne smejo sezati srbske zahteve. Celo tako daleč je posegel posl. Foscar, da je potegnil iz svojega arzenala tudi verski moment, sklicevaje se na katolištvo Dal-macije!!

Posl. Foscar je bil pač odkritejši, nego Sonnino. Odkritosrčnost je lepa čednost, ali logika in pa spoštovanje do resnice nista tako lepa. Menil je: Če bi bila Dal-macija italijanska, bi se srbskega in hr-vatskega irredentizma ne bilo bati, pač pa da bi bil italijanski irredentizem ogro-men, ako bi bila Dalmacija hrvatska ali srbska. Res, diviti se moramo možu, kako koraženo zna stopati preko realnosti. Nič se ne briga, da dejstvo, da je prebivalstvo Dalmacije po ogromni večini hrvatsko-srbsko! Po kaki vražji logiki more kdo priti do trditve, da bi bil irredentizem i odstotka prebivalstva ogromen, dočim bi se irredentizma 99 odstotkov ne trebalo bati! Nad njegovo odkritosrčnostjo in nespoštovanjem sta torej še libe-ralizem in pravičnost tega politika. Za Italijo reklamira pravico, da zadušiti 99 odstotkov prebivalstva in da izroči iz-ključno gospodstvo enemu odstotku!!

Vendar pa je — če pazno čitamo — tudi poslanec Foscar prilil nekoliko vode v vino italijanskega nacionalizma in im-perijalizma. Doslej so kričali, da Italija ne sme odnehati, dokler ne uresniči svojih aspiracij, sedaj pa je g. Foscar izjavil ne-koliko previdneje, češ, le tedaj, če bodo zahteve Italije izpolnjene v polni meri, potem niso laški vojaki umirali zastoj. Be-seda se glasi torej nekoliko bolj pogojno, ker ne izključuje možnosti, da bodo laški vojaki zastoj umirali!!

Tudi z izvajanja Sonnina o razmerju med Italijo in Grško je prišel v navskrižje poznejši govornik posl. Bonomi. Dočim je naglašal Sonnino, da se je grška vlada začela zavedati potrebe postopanja enten-te v Solunu, da Grška želi prijateljskih od-nošajev z Italijo, da je nade, da se vsa vprašanja rešijo v skupnem interesu obeh narodov, pa poslanec Foscar ni mogel prikrivati nasprotstva Italije proti aspira-cijam Grške na severni Epir. Italijanska vlada da bi morala energično in izdatno ovirati Grško v njeni imperijalistični megalomaniji! Tu se kaže pač naravno stru-peno nasprotstvo proti Grški. Navskrižje med sladkimi in pomirjevalnimi besedami Sonnina in ostrinami posl. Bonomi je na-ravnost kričeče. Tam je govoril diplomat Samado, tu je spuščal odkrit fanatik bojne fanfare.

Z Romunsko — Italija — tako je zatje-ral Sonnino — v tradicijonalni prijateljskih odnosih. Obe vladi si prizadevate, da bodo ti odnosaji tem prislejšnji. Tu je utegnil g. Sonnino govoriti resnico.

Iz pasaže, posvečene Črnigori, bi bilo podčrtati sicer znano, ali važno, zagoto-vitev, da je kralj zbežal le zato, ker ni ho-tel podpisati mirovnih pogojev. Pri tem pa ostaja vendar odprto vprašanje, ali je storil to Nikolaj po svoji volji, ali pa na-gnan v to od entente?!

Glede Belgije je podal g. Sonnino izjavo platonične veljave, da se pridružuje izjavi Rusije, Francije in Anglije, da ne začno mirovnih pogajanj, dokler se ne zagotovi Belgiji prejšnja politična in gospodarska neodvisnost. Pasaža v Sonninovem govo-ru, posvečena glavnim vlastim entente, Rusiji, Franciji in Angliji, oziroma konfe-rencam v Parizu, pa se nam zdi naravnost rečna, v razmerju s pomembnostjo teh držav najšibkeja. Govoril je sicer mnogo o sklepih in dogovorih, o enotnosti milita-ričnega postopanja, ali vse je bilo tako ne-določno, pogojno, in bolj izraz nad, nego pa konstatacija dovršenih dejstev: to smo dogovorili, to smo določili, to pričakuj-mo — a vse skupaj je izzvenelo v splošno zatrdilo: da se hoče Italija boriti za na-vi-

še interese naroda v tej vojni, ki je brez dvoma »poglavje zgodovine civiliziranega sveta.« Italija se bori »za svobodo vseh narodov« — (in ob enem za udušenje Hrvatov in Srbov, bi mogli dostaviti mi). Fraze, zveneče fraze, ki jih citamo dan na dan v glasilih entente v tisočih varijacijah. Tu se gospod Sonnino res ni povzdignil nad nivo vsakdanjih »uvodnikov« po časopisju.

Davek na vojni dobiček.

Včerajšnja uradna »Wiener Zeitung« in državni zakonik objavljata cesarsko naredbo, izdano 16. aprila leta 1916., ki se tiče uvedbe izrednega davka na večje poslovne dohodke družb in večje dohodke posameznikov (davek na vojni dobiček) ter ukrepe za pobiranje tega davka.

Tako se, podobno kot v drugih državah, tudi v Avstriji uvaja izredno obdavčenje nadnormalnega dobička, ki ga imajo v vojnih letih pridobitne družbe in posamezne osebe. Močnejša pritegnitev takih davkoplačevalcev za pokrivanje državnih izdatkov, povzročenih po vojni, ki se hoče doseči na ta način, je popolnoma upravičena in odgovarja želji, ki jo je s povdankom izražala javnost. Novemu davku bodo podvrženi pridobitne družbe za večje pridobitke in posamezne osebe za večje dohodke, ki so jih imeli tekom vojne dobe ali zaradi vojne ali pa iz vzrokov druge vrste, v primeri z normalnim gospodarstvom v mirnem času.

Razlikuje se med obema skupinama davkoplačevalcev toliko, da je pri posameznih osebah absolutna višina večjega dohodka merodajna za izmero davka, do čim se je pa pri družbah z ozirom na pomen, ki gre kapitalu ali pridobitnosti, davek v smislu v 21. zasedanju državnega zbora leta 1911. vložené vladne predloge glede izpremembe zakona o osebnem davku zgradil na rentabilitetnem načelu. Kot primerjalna podlaga rabi za družbe povprečni pridobitek daljše mirne dobe. Nasprotno pa se pri posameznikih z ozirom na amnestijo davkoplačevalcev, izdano po noveli k zakonu o osebnem davku glede dobe pred letom 1913., ne bo oziralo na leta pred to amnestijo, izvzemši, če bi davčni obvezanci sami zahtevali to.

Plačevanje davka tuzozemskih družb in posameznikov je urejeno postopno. Pričenja se pri družbah z 10%, pri posameznikih s 5% in gre pri prvih do 35%, pri drugih do 45%. Tudi za podružnice inozemskih družb je prirejena progresivna, toda ne na rentabiliteti, temveč na absolutnem višjem pridobitku zgrajena lestvica od 20 do 40%.

Efektivna davčna obremenitev posameznikov znaša n. pr. pri večjem dohodku 10.000 K 5%, pri 50.000 K 13%, pri 100.000 K 19,5%, pri 200.000 K 27,2%, pri 500.000 K 33,9% in se zvišuje potem primeroma kakor se zvišuje večji dohodek do najvišjega davka 45%.

Pri družbah se je bilo nasprotno treba predvsem ozirati na to, da je njihov pridobitek že zadet po 100stodotni pridobitni, iz česar, če se upoštevajo doklade, katerih je, kakor znano, oproščena dohodnina, izhaja obremenitev, ki dosega 20 do 30% in ob posebno visokih dokladah še višja odstotna postavka. Šele za to obremenitvijo po tekočih davkih, ki ni neznatna, prihaja potem davek na vojni dobiček, in zato je očitno potrebna diferenciacija v prid družbam. Davek na vojni dobiček družb znaša torej n. pr. pri 50stodotni rentabiliteti 10% večjega pridobitka, pri 10 odstotni 12,5%, pri 100stodotni okoli 31% in pri 300stodotni okoli 33,4%.

Večji pridobitki pri družbah do 10.000 K in večji dobički posameznikov do 3000 K so prosti.

Poleg tega se pa cesarska naredba ozira na slabše s tem, da določa dohodek normalne najmanjše rentabilite na 6% pri družbah in normalni najnižji dohodek 10.000 K pri posameznikih, in sicer tako, da je v vsakem slučaju, tudi če bi rentabiliteta v mirni dobi ne bila dosegala 6% ali dohodki te dobe 10.000 K, podvržen davku le dohodek, ki je nad to normalno mejo.

Večji dohodki javnih uradnikov na službenih prejemkih so prosti davka, oni zasebnih uradnikov pa, če ne presegajo 4000 K. Popolna oprostitve večjih prejemkov privatnih namestencev bi ne bila upravičena, ker se pri njih ravno v vojnem času nahajajo zvišanja prejemkov, ki včasih daleč presegajo zvišanja prejemkov javnih uradnikov.

Pri dedščinah se ne uporabljajo v polni meri določbe tega zakona in je podvrženo davku samo pravo zvišanje dohodkov na-

pram dohodkom, ki izvirajo iz podedovanega imetja v mirnem času.

Davek na vojni dobiček se ne odračuna niti pri izmerjanju tega davka samagame niti pri pridobitni in dohodnini.

V četrti poglavju cesarske naredbe se odredijo ukrepi v svrhu zagotovitve davka na vojne dobičke, ki imajo poleg tega tudi namen, da pospešujejo finančno opremo družb za čas gospodarske opomoči po vojni.

Razne politične vesti.

Odgovor Anglije na prigovore Amerike radi aretacij na parniku »China«. Korrespondenčni list nam je sporočil. Reuterjeva agencija javlja iz Washingtona: Državni departement je priobčil odgovor Velike Britanije na ameriške prigovore radi aretacije 38 Avstrijev, Nemcev in Turkov na parniku »China« pri Shanghai-u. V notih se aretacija opravičuje s tem, da so sovražni tuji na skri nem nabirali orožje v svrhu odposlatve v Indijo in da so snovali druge zločinske naklepe. Ako bi se bilo tem ljudem dovolilo izkrcanje v Manilli, bi bili nadaljevali svoje roko delstvo in bi bili kompromitirali nevtraliteto Združenih držav.

Drž. vni tajnik Grey obrazlojuje, da edini mednarodni dokument, ki se da porabi za ta slučaj, je po Veliki Britaniji ne podpisana londonska deklaracija, v kateri se aretacija oseb omeji na člane oborožene sile vojskujocih. Sedanja vojna pa kaže, da metode a katerimi skušajo sovražniki Velike Britanije posebno pa Nemčija, priboriti zmago, ne poznajo nobenih mej. V mnogih delih sveta so bili na nevtralnih tleh razkriti sovražni revolucionarni naklepi in načrti za razrušenje pomorske trgovine itd. Njota opominja na mnoge nemške zarote v Združenih državah Nemčiji v prilog. t. r. pravi potem, da se prošnja za svobodno prestopo Nemcem, ki so se povrnil iz Združenih držav, ko je njih navzočnost v deželi postala neprijetna, opira na pripovedanje dejstva, da bi se moglo prijeti tudi druge osebe kot pripadniki oborožene sile vojskujocih.

Državni tajnik Grey izreka pričakovanje, da Združene države sprito navedenih dejstev ne bodo nadalje vztrajale pri tem, da je bila aretacija na parniku »China« neopravičena.

Domače vesti.

Izpremembe v politični službi na Slovenskem. Kakor poroča ljubljanski »Slovenec« se potrjuje vest, da kranjski deželni predsednik baron Schwarz odide v pokoj, za katerega je že zaprosil. Na njegovo mesto pride podpredsednik tržaškega namestništva, grof Henrik Attems. Namestnik kranjskega deželnega predsedništva grof Rudolf Chorinšek je imenovan za sekijskega načelnika v ministrstvu notranjih stvari, na njegovo mesto pa dvorni svetnik vit. Laschan. Na mesto grofa Attemsa pride dvorni svetnik pl. Lobmayer iz Celovca, tjakaj pa sedanjí referent pri tržaškem namestništvu, bar. Heuringer (ali ne morda pl. Henriquez, ki ima vojaški referat pri c. kr. namestništvu v Trstu, dočim pri namestništvu v Trstu ne poznamo nobenega barona Heuringerja.) — Včerajšnja »Wiener Zeitung« je javila imenovanje grofa Chorinškega za sekijskega načelnika v ministrstvu notranjih stvari.

Deželni odbor goriški se preseli z Dunaja na Goriško? Pod tem naslovom citamo v »Slovencu«, da se je goriški deželni glavar dr. Faidutti prošil teden mudil v Ajdovščini in ob tej priliki izrazil upanje, da se goriški deželni odbor v kratkem preseli z Dunaja v Gorico ali pa kam drugam v deželo. »Pozno sicer nekoliko, toda vendar« — pravi »Slovenec«, in tako govori tudi vsa Goriška, ki še danes ne ve, zakaj je neki ravno deželni odbor pobegnil iz dežele, ko je vse drugo ostalo v deželi. Sedaj, ko so slovenski župani sami s pomočjo političnih in drugih oblasti storili vse, kar se je dalo storiti za blaginjo v deželi ostalega prebivalstva, sedaj pride tudi deželni odbor lahko nazaj v deželo. Morda da se potem tudi nekoliko izpremene one razmere, o katerih piše ljubljanski »Slovenec«, če ne naravnost na naslov deželnega glavarja, pa gotovo z očitnim namigavanjem nanj takole: »Pred oljčnim dnevom smo citali v »Information« in v »L' Eco del Littoral« od skotovo gotovo ene in iste osebe inspirirano, za sedanjí čas, ko imamo vojno z Italijo, zelo čudno podčrtavanje, da bo oljčni dan na Dunaju »samo v korist italijanskih beguncev z juga«. Nekaj dunajskih listov je temu naselo in ob tej priliki pisalo o »naših Italijanih na jugu«, kakor bi bila Pri-

morska vsa laška. Mi pred oljčnim dnevom nismo hoteli na to reagirati, da se nam ne bi očitalo, da smo vrgli na katerokoli stran kako senco. Danes pa moramo na to reagirati z našega avstrijskega stališča. Že sedaj je treba tako podčrtavanje kakih bivših razmer prepričati, da se ne bi kdaj zopet kdo skliceval, da imajo Italijani v teh zemljah katekolo predprave. Posebno se pa čudimo, da išče glasilo goriškega deželnega glavarja »L' Eco del Littoral« celo pri beguncih, od katerih je vsak revež, za italijanske begunce nekakega prvenstva in s svojo pisavo razširja mnenje med italijanskimi begunci, da je vse samo zanje. — Da, čudno je res, da je še danes ljudi, ki ne morejo pojmiti, da so pri nas v Primorju po 23. majniku leta 1915. nekoliko drugačne razmere, kot so pa bile prej, da mora vsaj odtlej veljati oni državni osnovni zakon, ki določa — enako pravico za vse!

Nov vir dohodkov za vojno oskrbo. Ministrstvo notranjih zadev je dalo na podlagi ministrske naredbe, izdane 20. januarja 1916, komiteju »Vojno-oskrbna akcija gledališč, kinematografov in vesele«, ki se je ustanovil na Dunaju, za vse kronovine veljavno dovoljenje, da po dogovoru z dotičnimi lastniki, oziroma namestniki pobirajo doplačila k vstopninam za gledališča in za druge, javnemu razveseljevanju služeče prireditve. Po dunajskih gledališčih se bodo ta doplačila pobirala že od 30. aprila dalje, ter se kmalu nato uvedejo tudi v kinematografih. 45 odstotkov dohodkov iz te akcije gre v korist Rdečemu križu, 45% v korist vdovinskemu in sirotinskemu skladu, ostalih 10% pa v korist vdovam in sirotam in drugim svojem umetnikov, ki so prišli vsled vojnih dogodkov v stiske, ki so onim pripadnikom umetniškega poklica, ki so postali vsled vojne invalidni. — Ker je torej namen te akcije nad vse plemeniti, smo prepričani da bo tudi naše gledališča in druge take prireditve posebej občinstvo radevolje vzelo nase to majhno breme.

Podpisi na IV. vojno posojilo (VI. izkaz). Dr. Peter vitez pl. Xbdias K 10.000, Edmond Randegger & C. K 5000, Kamil Sanguinetti K 5000, Al. Peritz K 5000, Franc Rocco K 2000, Anton Vidali K 2000, dr. Evgenij Morpurgo K 1500, Josip Micali c. in kr. računski stotnik K 1000, Hektor Traversa c. in kr. major K 1000, Neim. K 1000, Marta Neumann K 700, Peter Bobig c. in kr. policijski nadzornik K 500, Ferdinand Cavallar K 200, Neim. K 200.

Mestna zastavljavnica. Z dnem 3. maja t. l. se prične dražba zapadlih in neobnovljenih nedragocenih predmetov serije 137, zastavljenih na modre listke. Ti zastavljeni predmeti se morejo rešiti vsak čas, dokler razpolaže z njimi zastavljavnica. Tudi zastavljenje teh predmetov se lahko obnovi še en dan pred dražbo.

Sosvetovalstvo vojno-žitne centrale je imelo dne 12. aprila na Dunaju svoje 6. posvetovanje. Predsednik, sekijski načelnik vitez Schonta, je poročal o pripravah za preskrbovalno službo iz nove žetve. Pogodba z mlino se je izpremenila v smislu sklepov sosvetovalstva. Akcija radi uvoza inozemskega žita se povoljno razvija, tako, da je upati, da se nakupljeno blago dovede v bližnjih rokih, nego se je prvotno pričakovalo.

Referent poslovnega odbora dr. Tausche predlaga, naj se iz plenarnega zbora ustanove trije stalni oddelki, s čemer se delokrog sosvetovalstva razširi in se ojači zaželjeni kontakt med preskrbovalno službo in prebivalstvom. Ti oddelki bi mogli pri razpravljanju tozadevnih vprašanj uveljavljati opravičene interese udeleženihih krogov. Ti trije oddelki bi bili določeni za preskrbovalno službo s kruhom in moko. Za skupni kompleks vprašanj, ki so v zvezi z novo uravnavo povodov nove žetve, naj se ustanovi poseben odbor. Ta predlog je bil sprejet. — Vladni zastopnik, sekijski načelnik vitez Simonelli, je sporočil, da se ministrstvo za notranje stvari bavi z ustvaritvijo organizacije za posvetovanje o stvareh ljudske prehrane. Razpravljali je o preskrbovanju s krompirjem, oziroma o odredbah ministrstva za notranje stvari, da se obstoječe težave v doglednem času premagajo. Preskrbovanje s krompirjem se mora danes večinoma opirati na ozemlja, ki so pod vojaško upravo. Od vojaške uprave gredo na roko, ali obstoje težave prometne in druge naravi, ki se še danes niso mogle odstraniti. Popoldne se je sestal žetveni odbor, da čuje pobližja sporočila vlade o organizaciji in napredku uvažanja žita iz inozemstva. Dobljena pojasnila je vzel odbor z zahvalo na znanje.

Lacković je pozdravil vratarja ter odšel hodeč po stopnicah.

Potrkal je na priporjeva vrata. »Svobodno!« se je odzval glas od znotraj.

»Servus humilissimus, gospod pripor!« se je poklonil Lacković, držeč pipo v levi roki, čast mi je, predstaviti se kot Emericus Lacković, emeritus advocatus utriusque fori, a sedaj lastnik posesti Repinca in tovarnarne svile in kisa in spe.

Podolgti suhi pripor, pomadjaren Slovák, na desno oko skiljav, je uprl začuden oč v došleca, ker se mu je ta personificirana smes kisa, svile in govorniške modrosti zdela res dovolj nenavaden pojav.

»Posebna čast mi je — je nadaljeval pripor z madjarskim naglasom — seznaniti se z vašim gospodarstvom, da si nisem tako srečen, da bi bil čul vaše vredno ime. Ker — —

»Naravno, naravno. Koliko let ste v Zagrebu?«

»Dve, domine clarissime.« (Dalje)

Rojanski »Sokol« naznanja, da uprizoni na velikonočni ponedeljek, 24. t. m., burko in enem dejanju, prosto zabavo in drugo. Polovica čistega dobička je namenjena hrabrim braniteljem ljubega nam Primorja.

Darovi.

V veseli družbi pri Cijakih, je daroval V. M. za košček kruha z gnjato K 2, za majhno jabolko K 2 za CMD. Prisrčna hvala! Denar hrani uprava lista.

Podružnica CMD na Vrdelci je izročila polovico čistega dohodka male prireditve in sicer 40 K za sirote padlih.

MALI OGLASI.

Kupujem vsakovrstne starinske predmete, kakor: pohištvo, porcelane, barvana stekla, ure, drobnodokarije in drugo. — Trgovina »ANTICHTA«, Riborgo 17. 207

Odda se takoj elegantno meblirana soba. Via Giulia 66 (villa Jamar), 211

Prekajene ribe »skorance« za kg K 1.10. Ulica Coroneo 9. 212

Čokolado »Surragat« tovarna Suchard prodam po K 820 kg. Ulica Caserma 14, II. nad., vr. 12, do 4. ure pop. 209

Korespondentinja z večletno prakso, samostojna, popolnoma vešča slovenske in nemške korespondence se sprejme takoj v vel. trgovino na Sp. ajterskem. Natančne ponudbe z navedbo referenc naj se pošljejo ravateljstvu »Slovenske trgovske šole v Trstu.« 210

Kupujem solno, bombaž, baker, med in plačam po najvišjih cenah. Ulica Scalina št. 1. — Pozor na naslov! 203

Fotograf Anton Jerkič posluje zopet v svojem ateljeju v Trstu, Via delle Poste 2163

Na debelo samo za preprodajalce. Nogavice, sukanec, pipe, milo, gumnije, podplati, razni gumbi, denarnice, mazilo za čevlje, električne svetiljke, baterije, pisemski papir, kopirni svinčniki, zapanke, prstani, rdečega križa, krema za brado, alice, razna rezila, robei, mrežice za brke, pletenine, sajce, spodnje hlače, ogledala, ustnike, razne glavnike, zapanke »Patent Knöpfe« in drugo prodaja JAKOB LEVI, ulica S. Nicolò št. 19. 62

Mirodilnica in dišavarnica

Trst, ulica Ponterosso št. 6. Velika izbira mila, parfema in najboljše moderne potrebščine za toileto.

Podružnica c. kr. priv.

Avstrijskega kreditnega zavoda

za trgovino in obrt

TRST, Piazza Maria Teresa 2

Dunaj VII. Zollergasse 9

Od 17. aprila do 15. maja se podpisuje

IV. Avstrijsko vojno posojilo

obstoječe iz

- amortizacijskega, davka prostega 5 1/2% državnega posojila po 93—% z odbitkom 1/4% bonifikacije 92,50% netto.
- davka prostih 5 1/2% zakladnic vrnljivih dne 1. junija 1923 po 95,50% z odbitkom 1/4% bonifikacije — 95—% netto.

Kreditni zavod sprejema podpisovanja z vsem mogočim olajšanjem in daje na željo razna pojasnila.

Podpisujte avstrijsko vojno posojilo!

Ljubljanska kreditna banka

Podružnica v Trstu sprejema prijave za

Četrto 5 1/2% avstrijsko vojno posojilo

Natančneje informacije daje v svojih uradih Ulica Caserma št. 11. Od 9-12, 3-5.

Podpisujte avstrijsko vojno posojilo!

ASSICURAZIONI GENERALI IN TRIESTE

(Občna zavarovalnica v Trstu). Ustanovljena l. 1831.

Zakladi za jamstvo dne 31. decembra 1914. K 480.984.656,23 Glavnica za zavarovanje življenja dne 31. decembra 1914: K 1.295.816,563. Plačana povračila od leta 1881 do 31. decembra 1914 K 1.212.012,598,55.

S 1. januarjem 1907. je društvo uvelo za življenjski oddelek nove glavne pogoje polica nadarjene največjo kulantnostjo.

Povdarjati je sledeče ugodnosti police:

- Veljavnih takej od izdaja: a) brezplačno nadaljevanje veljavnosti police za celo vlogo, kadar mora zavarovanec vršiti voj. službo, ako je vpisan v polh črne vojske. b) ako plača zavarovanje 1% od zavarovane svote, lahko obnovi polico, ki je izgubila veljavo vsled pomanjkljivosti plačevanja, samo da se plačevanje vrši v teku 6 mesecev po preteku roka.
- Veljavni po preteku 6 mesecev od izdaja: a) zavarovanec more — ne da bi za to plačal posebne premije in brez vsake formalitete — potovati in bivati ne samo v celi Evropi, ampak tudi v katerikoli deželi tega sveta. (Svobodna polica). Društvo je zavezano plačati celo vlogo, tudi v slučaju, če pade zavarov. v »vobolu«.
- Veljavni po preteku enega leta po izdaji police: a) zavarovanec se oprosti plačevanju za mešana zavarovanja v slučaju, da postane nesposoben za delo.
- Veljavni po preteku treh let od izdaja: a) Absolutna neizpodbitnost zavarovanja razun slučaju prevare. b) Društvo je zavezano plačati celo vlogo, tudi ko bi zavarovanec umrl vsled samomora, ali poskušene samomora. c) Zavarovanec sme dvigniti posojila proti plačevanju 4 1/2%.

Društvo sprejema zavarovanja tudi za življenje, požar, prevažanje in ulom.

PODLISTEK

Lepa Anka.

Spisal Avgust Senoa.

Po teh besedah je spravil Lacković pisno v žep in je kmalu zadremal na svoji stolici. Baron pa je odhitel na hitrem vozu k teti Mihajljevičevi.

Lackovičeva je nestrpno čakala prebendarja.

»Kaj je za božjo voljo?« ga je vprašala. »Jutri pojde Lacković, da pripravi svatbo z baronom.«

»Ali...«

»Subordinacija!« je položil prebendar prst na usta in je, poklonivši se, odšel.

Naslednjega dne okoli 9. ure jutraj se je po zagorski cesti približala kočija do zagrebške mitnice. Bila je visoka, ozka, zunaj zeleno pobarvana, a notri prevlečena z modrim suknom. Za kočijo je bil privezan šop sena, mala mršava konjica je gonil priprost Zagorec, v kočiji pa je sedel naš slavi gospod Lacković pod širokim

slamnatim klobukom, odet v lahko obleko iz žoltega nankinga, kadeč iz dolge pipe. Da si mu je bila glava polna megle vsled pijančevanja prejšnjega dne, se mu je obraz vendar svetil od radosti in iz dna njegove pipe so se mu pred očmi neprestano razvijale velike tovarniške zgradbe. Sanjajoč ob belem dnevu, se je približal do poslopja usmiljenih bratov v Ilici. Čim je zapazil okna, zagrnjena z zelenimi omrežji, mu je srce zaigralo od radosti. »Janko, ustavi!« je zaklical kočijažu, »odpelji kočijo v krčmo k »debeli Pepi.« popoldne pa pridi po-me! Tu ti je evanc-garca za stroške.«

Gospodar se je spustil z voza, kočijaž je pokimal z glavo, počil z bičem in izginil. Očistivši si črevlje z modrim robcem, je Lacković krepko pozvonil pri usmiljeniških vratih. »Koga iščete, gospod?« ga je vprašal usmiljenec, otvorivši vrata. »Ospoda priporja, imam važne stvari govoriti z njim.«

»Izvolite dalje. V svoji sobi je v prvem nadstropju.«